

ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ОБЛІКУ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ НА БАЗІ SAP ERP

В. О. Петренко, магістр спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма

«Документознавство та інформаційна діяльність»

Т. М. Білоусько, к. е. н., доцент – науковий керівник

Анотація. У статті проведено аналіз використання та дослідження досвіду використання інформаційних систем SAP ERP в управлінні підприємствами. Виділено ряд переваг використання SAP ERP, також описано ряд особливостей впровадження та використання системи та оцінено перспективи впровадження інформаційної системи в діяльність підприємства.

Ключові слова: інформаційна система, управлінські рішення, контролінг, автоматизація, функціональний модуль, SAP ERP.

Abstract. The article analyzes the usage and experience of using SAP ERP information systems in enterprise management. A number of advantages of using SAP ERP are highlighted, a number of features of implementation and use of the system are described, and the prospects of implementation of the information system in the activity of the enterprise are evaluated.

Key words: information system, management decisions, controlling, automation, function module, SAP ERP.

Постановка проблеми. Значення інформаційних систем в управлінні підприємствами є надзвичайно важливою темою, дослідженою багатьма авторами. Велика пропозиція утруднює вибір оптимальної інформаційної системи для діяльності конкретного підприємства.

Для ухвалення найбільш ефективного рішення під час вибору інформаційної системи потрібно чітко визначити цілі та результати її впровадження. Тому доцільно дослідити практику впровадження інформаційних систем у діяльність вітчизняних підприємств.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Система SAP Enterprise Resource Planning (ERP) розроблена німецькою компанією SAP AG і призначена для комплексної автоматизації ве-

ликих підприємств. Маргарет Роуз описувала в своїй статті, що SAP – це багатонаціональна корпорація програмного забезпечення, яка на даний момент є лідером на ринку у сфері планування ресурсів підприємства (ERP). Представники компанії «Softwareadvice» у своїх публікаціях описують широкий спектр програм планування ресурсів підприємства (ERP), включаючи управління відносинами з клієнтами (CRM), управління фінансами, управління людським капіталом, управління життєвим циклом продукції та управління ланцюгами поставок які надає SAP. Сучасний стан розвитку інформаційних систем описано в роботі Т. В. Іванової та В. В. Баранова. Грунтовну класифікацію інформаційних систем здійснено авторами у роботі Н. М. Кисіль, З. П. Гаталяк та Н. І. Горбаль. Широко досліджено інформаційні системи та технології на підприємствах у роботі В. М. Гужви. Також, широко досліджував інформаційні системи в економіці В. Н. Ясенев. Основні вимоги до інформаційних систем наведені в роботі В. С. Горюнова. Розвиток структури інформаційних систем досліджено у роботі В. В. Дрожжина та Р. Е. Зинченко.

Формулювання мети. Метою дослідження обрано аналіз стану впровадження інформаційних систем в Україні на прикладі системи SAP ERP, виділення її переваг та недоліків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Система SAP ERP складається із набору прикладних модулів, які направлені на різні процеси в компанії, а саме: фінанси FI, контролінг CO, управління основними засобами AM, управління проектами PS, управління виробництвом PP, управління матеріальними потоками MM, збут SD, управління якістю QM, технічне обслуговування та ремонт обладнання PM, управління персоналом HR, управління інформаційними потоками WF.

Структура системи SAP складається з двох рівнів: програмне забезпечення, бази даних та сервери – це верхній рівень, і робочі місця, що розташовані у структурних підрозділах компанії – це нижній рівень. Саме така структура забезпечує те, що внесена і накопичена інформація є оперативною та достовірною. Завдяки цьому розробляються та погоджуються параметри, що впливають на швидкість прийняття управлінських рішень для ефективного управління бізнесом.

Рішення SAP ERP направлені на покращення результативності управління бізнес-процесами, підвищення прозорості та збільшення рейтингу підприємства, а також для більш глибокого розуміння інтегрованих бізнес процесів [1].

Система SAP ERP має загальноприйнятую організаційну структуру, що складається із таких елементів: Мандант – найвищий рівень організаційної структури підприємства (концерн, холдинг); Балансова одиниця – незалежна господарська одиниця із самостійним балансом, що входить в структуру Манданта (дочірня компанія, що входить в склад концерну); Завод – місце розміщення фірми в рамках Балансової одиниці (регіональний офіс, філія). Далі поділ відбувається в залежності від структури самої компанії. Організаційні одиниці системи дозволяють зберігати дані на окремих її рівнях і використовувати її в залежності від потреби.

Впровадження системи ERP SAP R/3 дозволяє отримувати кожному користувачеві відповідні інструментарії для продуктивної роботи [2, 3].

Однією із головних і важливих переваг використання SAP ERP є можливість отримання самої актуальної інформації щодо бухгалтерських проводок, кількості використаних матеріалів, обсягів реалізованої продукції тощо в режимі реального часу. Дана система дозволяє менеджерам компанії мати можливість отримувати інформацію, аналізувати її та приймати ефективні управлінські рішення тільки на основі даних, отриманих із SAP.

Узагальнення наукових джерел та практики діяльності підприємств дозволяє виділити такі переваги використання системи SAP ERP: гнучка адаптація системи під особливості бізнесу; забезпечення менеджменту підприємства точною та достовірною інформацією у режимі реального часу; можливість аналізу інформації для прийняття управлінських рішень; можливість контролю чинників, що впливають на ефективність бізнесу; використання єдиного інтегрованого рішення для усіх сфер діяльності компанії; підвищення ефективності бізнесу; підвищення контролю за рахунок прозорості; зберігання великих масивів інформації та захист даних; зменшення необхідності підготовки великої частини паперових звітів тощо.

І це далеко не всі переваги використання системи SAP ERP. Існує ряд особливостей, про які не часто згадують, описуючи дану систему. Не часто говорять про зростання відповідальності працівників. Адже весь адміністративний персонал має певну мотивацію, яка обумовлена можливістю керівника мати інформацію про усі дії своїх підлеглих, знати конкретного виконавця та час здійснення операції чи певної дії. Це надзвичайно актуально для великих підприємств зі значною кількістю персоналу [4].

Висновки. Поряд із часто згадуваними перевагами системи SAP ERP виділено зростання відповідальності працівників та зниження навантаження як на компанію загалом, так і на кожного окремого працівника. Серед недоліків виділено високу вартість купівлі, обслуговування, навчання персоналу та підтримки системи.

Список використаних інформаційних джерел

1. SAP ERP [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.alekta.ru/Solutions/ERP-system/mySAP-ERP.php>. (дата звернення: 17.09.19). – Назва з екрана.
2. Коблянська Г. Ю. Застосування модулю «Управлінський облік і звітність» (CO) системи ERP SAP R/3 для автоматизації управлінського обліку / Г. Ю. Коблянська, І. С. Реєнтенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/zastosuvannya-modulyu-upravlinskiy-oblik-i-zvitnist-so-sistemi-erp-sap-r-3-dlya-avtomatizacii-upravlinskogo-obliku.html>. (дата звернення: 25.09.19). – Назва з екрана.
3. Довгань О. В. Впровадження програмного продукту SAP його переваги та недоліки [Електронний ресурс] / О. В. Довгань. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2015_11_25_lutsk/sekcija_section_4_2015_11_25/vprovadzhennja_programnogo_produkta_sap_jogo_perevagi_ta_nedoliki/110-1-0-1697. (дата звернення: 25.09.19). – Назва з екрана.
4. Гримова Т. Використання SAP систем для оптимізації бізнес процесів Національного банку України [Електронний ресурс] / Т. Гримова. – <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=73115>. (дата звернення: 27.09.19). – Назва з екрана.